

— Καί διατί ὅχι; ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος. Ὅταν καταφρονῇται ἡ τιμὴ τῶν χριστιανῶν καὶ ὑβρίζεται ἡ πίστις μας δὲν πρέπει ν' ἀδιαφορῶμεν.

Ὁ Σταῦρος ἦτον θρησκός, ὥστε ἡ ὁμιλία τοῦ ἀδελφοῦ του τῷ ἐκέντησε τὴν περιέργειαν.

— Λέγε, Θεοδωράκη μου, εἰπέ μου, ἀδελφοῦλι μου, τί τρέχει;

— Τί τρέχει; ἀπεκρίθη ὁ Θεόδωρος, τί τρέχει; Ἀκούσατε νὰ μάθετε. Σήμερον τὸ πρωὶ ἐκκθόμην εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ γασσαντάρη καὶ τὸν ἐπρόσμενα νὰ τὸν εἰπῶ μίαν παραγγελίαν τοῦ Βελῆ Πασᾶ, διότι δὲν ἦτον ἐκεῖ. ἤξεύρετε ὅτι τὸ δωμάτιόν του εἶναι ἰσόγειον· ἐκαθήμεν πλησίον τοῦ παραθύρου, ἤκουα ὁμιλίαν ἐξώθεν εἰς τὴν αὐλήν, καὶ ἀπὸ τὴν φωνὴν ἐγνώρισα ὅτι ἦτον ὁ Σιλιχτάρ-Πόδας, ὅστις ἔλεγεν εἰς τὸν ἀδελφόν του. — Πάλιν καινούριο μούτρο θὰ μᾶς φέρῃ ὁ Βεζύρης εἰς τὸ χαρέμι, κοντεύει νὰ τὸ κάμῃ ῥωμαϊκόν. Σήμερον ἐκραξέ τοὺς δύο δημίους του τὸν Χούσα Πριμέτη καὶ τὸν Μούστα Γιάρα καὶ τοὺς παρήγγειλε νὰ πάρουν τὴν μικρὰν λέμβον καὶ μόνοι των κωπηλατοῦντες ν' ἀπεράσουν ἀντικρυ εἰς τὸν Πόρον, καὶ ἀφίνοντές την ἐκεῖ εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ ξενοδόχου, νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ χωρίον Γότσιστα, ν' ἀρπάξουν τὴν θυγατέρα τοῦ Νάσου Τέγου, νὰ τὴν φέρουν εἰς τὸν Πόρον εἰς τὰς τρεῖς τῆς νυκτός, καὶ ἐκεῖθεν νὰ τὴν ἐμβάσουν εἰς τὴν λέμβον καὶ νὰ τὴν φέρουν εἰς τὸ Σεράγι ἀπὸ τὴν θύραν τῆς λίμνης. Βλέπετε, δὲν ἐμπιστεύεται νὰ στείλῃ Τούρκον διότι ἤξεύρει τὴν κατακραυγὴν ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐξ αἰτίας ὅπου ἐγέμισε τὸ χαρέμι ἀπὸ χριστιανὰς καὶ καταφρονεῖ τὰς Τούρκας· χριστιανούς δὲν στέλλει διότι φοβεῖται.

— Καὶ πῶς διάβολο τὰ ἔμαθες; εἶπεν ὁ ἀδελφός του.

— Ἦμην ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος τῆς θύρας, καὶ ὅταν τὰ ἤκουσα ἐφυγα σὰν ξαφνισμένον λάφι.

— Ὡ τὸν δυστυχῆ πατέρα της! εἶπεν ὁ Ὀδυσσεύς, ποῦ εἰς τὸνάδεμα τὴν ἔμαθεν ὁ ἀντίχριστος! αὐτὴ ὀνομάζεται Δέσπω· τὴν ἶδα μίαν φορὰν διαβαίνων ἀπὸ τὸ χωρίον της· εἶναι ἡ ὡραιότερα κόρη τῆς Ἠπείρου.

— Καὶ τί ἡλικίαν ἔχει; ἠρώτησεν ὁ Σταῦρος.

— Πρέπει νὰ ἦναι δέκα ὀκτώ, ἕως δέκαεννέα ἐτῶν. — Ὁ Σταῦρος ἤρχησε νὰ ζύῃ τὸ μέτωπόν του, εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν Θεόδωρον εἶπε·

— Τί λοιπὸν θὰ κάμῃς, Θεοδωράκη;

— Ὅλα τὰ ἔχω ἑτοιμα· ἀπόψε τὴν ἀρπάξω ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κατηραμένων δημίων.

— Ἐπειτα...; αὐτοὶ θὰ σὲ μαρτυρήσουν.

— Καὶ μήπως εἶμαι τρελὸς νὰ τοὺς ἀρῇσω νὰ μὲ μαρτυρήσουν.

— Ἀμμή οἱ σύντροφοί σου ποῖοι εἶναι;

— Οἱ κωπηλάται οἱ ἴδιοι· μὴ μ' ἐρωτᾶτε περισσότερον, τὰ πάντα ἔχω ἑτοιμα.

— Καὶ δὲν φοβεῖσαι μὴ σὲ μαρτυρήσουν καὶ αὐτοί;

— Τότε θὰ κρεμασθῶμεν μαζύ, διότι καὶ αὐτοὶ θὰ γείνουν συναίτιοι.

— Καὶ ἐγὼ θὰ ἔλθω μαζύ σου, εἶπεν ὁ Σταῦρος.

— Καὶ ἐγὼ, ἐπρόσθετεν ὁ Ὀδυσσεύς.

K. ΡΑΜΦΟΣ.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ.

Τὸ 1835 ἔτος ὁ Ἰωάννης Κοκκώρης, ἐφορος ὢν τῶν κατὰ τὰς Κυκλάδας ἀρχαιοτήτων, ἔλεγε πρὸς τὸν γράφορτα τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, συγχρότως τότε διοικοῦντα τὸν τομὸν ἐκεῖνον, ὅτι ἐάν ποτε μετακαλεσθῇ εἰς Ἀθήνας, κατὰ τοῦν ἔχει ν' ἀφιερῶθῃ ὁλος εἰς ἀνιδρύσειν παρθεναγωγείου, στοιχείου, ὡς ἔλεγεν, ἀναποφεύκτου εἰς τὴν ὀρθὴν κατάρτισιν πάσης κοινωρίας συγκροτουμένης ἐκ πολιτῶν ἐλευθέρων.

Πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐνὸς ἔτους ὁ Ἰωάννης Κοκκώρης μετεκαλέσθη εἰς Ἀθήνας· μετακαλεσθέντες δὲ καὶ ἡμεῖς μετὰ μικρόν, εὗρομεν αὐτὸν ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς εὐδότησεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Χάρις δὲ εἰς τοὺς ἀτρέτους αὐτοῦ ἀγῶνας ὁ σκοπὸς εὐωδόθη, καὶ πρὸ εἰκοσιπέντε ἐτῶν τὸ Παρθεναγωγεῖον τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς ἐταιρίας, διασπείρει παιδείαν καὶ φῶτα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀκμάζει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὸ τὴν προστασίαν μάλιστα τῆς Μεγαλειστάτης Βασιλίσσης καὶ διὰ τῆς μεγαλοπρεποῦς συνδρομῆς τοῦ οἰκοδομήσαντος τὸ κατὰστημα Ἀποστόλου Ἀρσάκη, καὶ ἐπαγγέλλεται καρποὺς ἀφθονωτέρους καὶ μᾶλλον θαλερούς.

Σήμερον, ὅτε ἀποκαταστάσης τῆς τε πολιτείας καὶ τῆς κοινωρίας, ὅτε οἰκοδομήσαντες τὴν καλὴν καὶ ὑμῶσαντες τὸν ἄρτον ἡμῶν, θυνάμεθα νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν καὶ εἰς ἄλλα, δὲν ἐννοοῦμεν ὅποσοι κόποι καὶ ὑποταὶ θυσιᾶι ἀπητοῦντο πρὸ εἰκοσιπέντε ἐτῶν εἰς ἵδρυσιν τοιοῦτου καταστήματος. Πάντες ἀντιχειρέτως ἡμεῖς τότε ἐνδεεῖς, ἢ μᾶλλον πάντες ἐστερούμεθα τοῦ ἐπιουσίου· ἡ νεοσφύστατος ἐξουσία εἶχε νὰ θεραπεύσῃ μνηρίας ἄλλας ἀνάγκας μᾶλλον κατεπειγουσας, καὶ διὰ τὰ ἤθη καὶ τὰς ιδέας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εὐαριθμοὶ ἦσαν οἱ συναϊνούντες εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου.

Καὶ ὅμως ὁ Ἰωάννης Κοκκώρης κατενίκησε διὰ καρτερίας πάσας ταύτας καὶ ἄλλας δυσκολίας, καὶ ἐπὶ τέλους συνήγαγεν ἡμᾶς καὶ μικρόν τινα κορασίων ἀριθμὸν εἰς στενὸν καὶ πενυχρὸν κατώγειον, ὅπου ὁ μὲν ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπεκαλέσθη τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ ταῦτα, ὁ δὲ ἀρχιμανδρίτης Μισαήλ κατέδειξε πρὸς τοὺς θαυρῶντας ἀκροατὰς δι' ὁμιλίας παραινετικῆς τὴν

ωφέλειαν τὴν ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ γυναικείου φύλου.

Τοιαύτη ἐν συντόμῳ ἡ ἀρχὴ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας. Καὶ ὅτε ἐσχάτως παρασταθέντες εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν μαθητριῶν, παρεβάλομεν τὴν μεγαλοπρεπῆ αἰθουσαν τοῦ Ἀρσακείου, τοσαῦτα περιέχουσαν κοράσια ἕκ τε τῆς ἐντὸς καὶ τῆς ἐκτὸς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν ταπεινὴν καλὴν ἐν ἧ ἔγερτο τὰ πρῶτα ἐγκαίρια, κατενύγημεν μὲν ὑπὸ χαρᾶς διὰ τὴν πρόδοον, ἀλλὰ καὶ συνετρίβημεν τὴν καρδίαν διὰ τὴν ἀδικίαν τῶν ἀνθρώπων, οἷον ὁ πρῶτος καταβαλὼν τὰ θεμέλια τοῦ γυναικείου Παρεπιστημίου, αὐτὸς εἰς δὲ καὶ αἱ σύζυγοι καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν ὀφείλουσι τὴν ἰδίαν ἐκπαιδεύειν, ποσάκις ἀντὶ εὐγνωμοσύνης ὑβρίσθη, καὶ ἐπροπηλακίσθη, καὶ λυμῶν ὠνομάσθη τῆς νεολαίας.

Αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ ἤρξαντο τὴν 7 καὶ ἔληξαν τὴν 21 τοῦ Ἰουνίου, διαρκέσασαι ἡμέρας δεκαπέντε. Ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ τετράκις παραστάθη εἰς αὐτὰς ἡ Μεγαλειοτάτη Βασίλισσα, δεικνύουσα οὕτω ἰδιόλυσαν μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἀγωγῆς τοῦ γυναικείου φύλου. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας καὶ πρὸ αὐτῶν, ὁσάκις ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἔνευσε ᾧ ἀποτελείν τὸν λόγον πρὸς τοὺς διοικοῦντας τὸ Παρθεναγωγεῖον, εἰς δύο τιτὰ προσεκάλεσε κατ' ἐξαίρετον τὴν προσοχὴν αὐτῶν, εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἐκπαιδεύειν τῶν μαθητευομένων. Καὶ θαυμασία τῶντι ἡ τοιαύτη μέριμνα διότι ἡ μάθησις ἄνευ ἀρετῆς δὲν εἶναι, ὥς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἔλεγον, σοφία ἀλλὰ πανουργία.

Αἱ ἐξετάσεις τοῦ Ἀρσακείου, πολλαχῶς διασυνθέντος ἐπ' ἐσχάτων, εἴτε διότι ἐν ὧρα παραφορᾶς καὶ τὰ ἱερώτερα τῶν γενικῶν συμφερόντων θυσιάζομεν ἐνίοτε χάριν ἰδίου πάθους, εἴτε διότι ἡ συκοφαντία προθύμως ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἀταλαιπώρως πιστεύεται, προεμνηνύοντο ὑπὸ οἷον τοὺς ἀπαισίλους τὰ θρυλληθέντα εἶχον καταταράξει καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς κηδεμόνας τῶν ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ, καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὴν ἀλλοδαπήν, τινὲς τῶν ὁποίων λησμονήσαντες ὅτι καὶ οἱ διοικοῦντες αὐτό, ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἀνδρὸς ὑπηρετήσαντος εἶπερ τις καὶ ἄλλος τὴν πατρίδα, εἶναι πατέρες, κατὰ χρέος καὶ κατὰ συνείδησιν φροντίζοντες ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ κορασιῶν ὥς περὶ ἰδίων τέκνων, δὲν ἐδίσταξαν νὰ παραδεχθῶσιν ὥς βέβαια ὅσα τοσάκις καὶ μετὰ τοσαύτης ἐπιμορφῆς διεσαλπίσθησαν. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ εἰδομένους τινὰς μὴ συγκαταγένορας νὰ πιστεύσωσιν ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ κακεντρέχεια ἐπὶ τοσοῦτον σατανικῇ, ὥστε νὰ χαλεύσῃ πρὸς ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις καὶ τὴν διὰ τύπου ἐκδοθεῖσαν ἐπιβουλὴν ἀναφορὰν, τὴν σκοπὸν ἔχουσαν οὐ μόνον τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐθνικοῦ ἐκείνου ἰδρύματος, ἀλλὰ καὶ τὴν προσβολὴν αὐτῆς τῆς τιμῆς ἑκατὸν καὶ τριάκοντα περίπου ἀθῶων κορασιῶν, εἰς ἃ ἀπεθίδετο τὸ κακὸν θεὸς ἐκεῖνο ἔγγραφο.

Εὐτυχῶς ὅμως ὁ ὁρθὸς τῶν Ἑλλήνων νοῦς, ἡ μετὰ πλείονος ἐπιστάσεως παρατήρησις καὶ ἐρευνα τῶν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ γυρομένων, αἱ ἐξετάσεις αὐταὶ ἐστηλίτευσαν τὴν ἐπιβουλὴν καὶ μετέπεισαν τοὺς ἀπατηθέντας.

Αἱ ἐξετάσεις, ὥς ἐξάγεται ἐκ τῆς παρατιθεμένης ἐκθέσεως τὴν ὑποίαν ἀνέγνω ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν Σχολείων ἐπιτροπῆς Κ. Α. Μελᾶς τὴν 21 Ἰουνίου, ἐνώπιον τῆς Μεγαλειοτάτης Προστατῆδος, τῶν ὑπουργῶν, καὶ πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τέλει καὶ ἄλλων πολυαριθμοῦ ἀκροατηρίου, ἀπέβησαν ἐν γένει εὐχάριστοι. Μαρθάνομεν δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐκθέσεως ὅτι ἰδιαίτερα φροντίς καταβάλλεται εἰς τὸ νὰ κατασταθῶσιν αἱ μαθητεύμεναι εὐπαιδευτοὶ μὲν τὴν ψυχὴν, ὥς ἔλεγεν ὁ Θαλῆς, ἐμπειροὶ δὲ περὶ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τούτων καὶ ἡ περὶ τῶν λοιπῶν φροντίς δὲν θέλει τελεσφορήσῃ κατὰ πάντα ἐὰν δὲν θεραπευθῶσι σπουδαιόταται τινες ἐλλείψεις τοῦ Παρθεναγωγείου, καὶ μάλιστα ἐὰν δὲν παύσωσι νὰ συνδιδάσκωνται καὶ νὰ συγκαινωνῶσι τὰ ἐντὸς τοῦ καταστήματος διαιτώμενα κοράσια μετὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐξωθεν φοιτῶντων.

Πρὸς τοῦτο ὅμως ἀπαιτοῦνται δαπάναι, εἰς τελειοποίησιν μάλιστα τῆς οἰκοδομῆς τοῦ καταστήματος καὶ προσθήκην μεγάλης αἰθούσης διὰ τὰ διδασκόμενα τὴν ἀλληλοδιδασκικὴν, δαπάναι εἰς ἃς δὲν ἐξαρκοῦσιν οἱ ἐλάχιστοι καὶ τὸ χεῖρον ἀβέβαιοι πόροι τῆς Ἑταιρίας. Καὶ ὅμως ἔχομεν πεποιθήσιν ὅτι καὶ τοῦτο θέλει κατορθωθῇ τῇ κραταῖᾳ προστασίᾳ τῆς Μεγαλειοτάτης Βασίλισσης, τῇ προνοίᾳ τοῦ μεγαλόφρονος ἰδρυτοῦ, ἐκείνου διὰ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ ὁποίου λαμπρύνεται τὸ Παρθεναγωγεῖον, καὶ τῇ γενναίᾳ συνδρομῇ τῶν ὁμογενῶν, ἐννοούντων ὅποια καὶ ὁπόση ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια πρὸς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, τὴν τε δούλην καὶ τὴν ἐλευθέραν.

Ἰδοὺ ἡ ἐκθεσις τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τῶν Σχολείων ἐπιτροπῆς

α. Ἐνώπιον τῆς Σεβαστῆς ταύτης Ὁμηγύρεως, ἣν τιμᾷ καὶ λαμπρύνει σήμερον ἡ παρουσία τῆς σεπτῆς ἡμῶν Ἀνάσσης, τῆς Μεγαλειοτάτης Προστατῆδος τοῦ Καθιδρύματος τούτου, ὁρεῖται ἀκολουθῶν τὰ εἰθισμένα νὰ ἐκθέσω ἐν ὀνόματι τῆς ἐπὶ τῶν Σχολείων Ἐπιτροπῆς ὅποια τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαπενθημερίαν ὑπέστησαν τὰ κοράσια τοῦ Παρθεναγωγείου τούτου.

β. Ἐκαστος ὑμῶν βεβαίως, Κύριοι, καὶ πᾶσα Ἑλληνικὴ καρδία ποθοῦσα τὸ εὐτυχέστερον καὶ λαμπρότερον μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀσμένως περιμένει κατ' ἔτος τὴν πανηγυρικὴν ταύτην ἡμέραν, ὅπως πληροφορηθῇ τὴν πρόδοον, τὴν ἀνάπτυξιν, τοὺς καρποὺς τοῦ ἐθνικοῦ τούτου Καθιδρύματος διότι πάντες συναμολογοῦμεν καὶ ἀναγνωρίζομεν ὅτι τῆς πατρίδος ἡ εὐημερία κατὰ μέγα μέρος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν διάπλασιν τοῦ γυναικείου φύλου.

αὐτὴν πρῶται ἀρχαί, αἰκανονίζουσαι ὁλόκληρον τοῦ ἀνθρώπου τὸν βίον καὶ ὅλας τὰς φάσεις αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν μητέρων κατὰ πρῶτον ἐνσπείρονται εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν τέκνων καρδίας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἑλλειψὶς τῆς προσκύσεως οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς συνεπάγει πάντοτε τὸν μαρasmus καὶ τὴν καχεξίαν τῶν κοινωνιῶν.

Ὡς οὖν λοιπὸν διὰ τοῦ Καθιδρύματος τούτου πληθυνθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν αἱ εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι, αἱ φιλόπονοι καὶ φιλόκαλοι μητέρες, θέλουν πληθυνθῆ βεβαίως τότε καὶ τὰ εὐσεβῆ καὶ φιλόπονα, τὰ ἐνάρετα καὶ φιλόκαλα τέκνα. Μόνον δὲ τέκνα τοιαῦτα καὶ τὴν πατρίδα των ὠφελοῦν καὶ δοξάζουν καὶ τοὺς θεοὺς κραταῖουν καὶ λαμπρύνουν.

Ἐμφορῶς λοιπὸν ὑπὸ τὴν κραταιάν σου αἰγίδα παρέλαδες, Μεγαλειοτάτη Ἀνασσα, τὸν νέον τοῦτον Παρθενῶνα, ἐγερθέντα ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου, ὃν ὁ μεγαλόνους Περικλῆς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἀνύψωσεν ἵνα ἀνύψῃ τὸ φρόνημα καὶ μεγαλύνῃ τὴν καρδίαν.

Ἐμφορῶς δὲ καὶ ἡ Β. Κυβέρνησις τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Ἀνακτος ἀσμένως ἀπεδέχθη τὴν σύστασιν τῆς ἐθνωφελοῦς ταύτης Ἑταιρίας, πολλαχῶς δὲ ὑποστήριξε καὶ ἐτι μᾶλλον εἰς τὸ μέλλον θέλει ὑποστηρίξει καὶ προάξει αὐτὴν ἐπὶ ἀγαθῇ ἀπάσῃ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ὡς Δικαίως δὲ καὶ Ἑλλήν ἐξόχως φιλόπατρις καὶ μεγάλθυμος. Ἀπόστολος ὁ Ἀρσάκης, ἀνιδρύσας ἰδίᾳ δαπάνῃ τὸ σεμνὸν τοῦτο Παρθενάγωγεῖον, παρέδωκεν ἐνδοξὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν παρούσαν καὶ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἐκὺλόγως ὡσαύτως καὶ πᾶς φιλόπατρις Ἑλλήν φιλοτίμως κατέβαλε καὶ θέλει καταβάλλει πάντοτε τὸν ὅσον αὐτοῦ πρὸς εὐόδωσιν τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ σκοποῦ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ταύτης Ἑταιρίας.

Ἐπὶ τέλους δὲ καὶ ὑμεῖς, φιλόκαλοι ἀκροαταί, δικαίως ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθαιτε σήμερον τὰ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς προόδου τῶν κορασίων τοῦ Ἀρσακείου Παρθενάγωγείου.

Τὴν εὐγενῆ ταύτην ἐπιθυμίαν σπεύδω νὰ εὐχαριστήσω, Κύριοι, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν παραδοθέντων μαθημάτων κατὰ τὸ λῆξαν Σχολικὸν ἔτος.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐδιδάχθη ἡ ἱερὰ ἱστορία καὶ ἡ ἱερὰ Κατήχησις τῆς Ὀρθόδοξου ἡμῶν πίστεως, ὅπως τὰ κοράσια μάθωσιν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων οὐχὶ μόνον τί ὡς χριστιαναὶ ὀρθόδοξοι ὀφείλουσι νὰ πιστεύωσιν, ἀλλὰ καὶ πῶς διάγουσαι πρέπει νὰ λατρεύωσι τὸν Ὑψιστον, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εὐσεβῶς καὶ ἐναρέτως διανύσωσι τὸν βίον, καὶ μετὰ θάνατον ἀλύπως προσέλθωσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Παύστου.

Μετὰ τὰ ἱερὰ δὲ μαθήματα τὴν πρώτην θέσιν ἔσχεν ἡ σπουδὴ καὶ μελέτη τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης, ἥτις ὁμολογουμένως εἶναι καὶ θέλει εἶσθαι ἡ ὠραιότερα γλώσσα ἀφ' ὧς ὁ ἄνθρωπος ὠμίλησεν ἐπὶ τῆς γῆς· δι' αὐτῆς καὶ ἡ διάνοια ἀνυψοῦται, καὶ ἡ καρδία ἐξευγενίζεται, καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ

ὠραίου καὶ τοῦ καλοῦ βαθέως διατυπύεται· ἡ δὲ σπουδὴ τῆς τισούτης μᾶλλον ἀναγκαία καθίσταται, καθόσον ὡς μήτηρ φιλόστοργος καὶ συγχρόως πλουσία προάγει καὶ τελειοποιεῖ ἐκάστοτε τὴν καθομιλουμένην μονογενῆ θυγατέρα αὐτῆς.

Ἐδιδάχθησαν προσέτι τὰ κοράσια τὴν Πολιτικὴν Φυσικὴν καὶ Μαθηματικὴν Γεωγραφίαν, τὴν Ἱστορίαν, Ἀριθμητικὴν καὶ Γεωμετρίαν. Τὰ δὲ μαθήματα ταῦτα ἀκροάσθησαν ὅπως ἀποκτήσωσι τὰς ἀναγκαίας βιωτικὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας πᾶς καλῶς ἀνατετραμμένος ὀφείλει ἐν τῇ κοινωνίᾳ νὰ ἔχῃ, καὶ ἐξασκήσωσι τὴν κρίσιν αὐτῶν, καθόσον ἡ ἀκρίσια καὶ ἐπομένως ἡ ἀβουλία εἶναι ἡ κυριώτερα πηγὴ τῶν δυστυχημάτων ἅτινα καταθλίβουσι καὶ ἀτομα καὶ οἰκογενεῖας καὶ ἔθνη ὁλόκληρα.

Μετ' ἐπιτυχίας προσέτι ἐσπούδασαν πολλὰ τῶν κορασίων καὶ τὴν Γαλλικὴν, ἥτις πρὸ χρόνων ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἐπολιτογραφήθη ἀνήκουσα εἰς ἔθνος οὐ μόνον μέγα, σφόν καὶ πολιτισμένον, ἀλλὰ καὶ ἐξόχως γενναῖον, φιλόανθρωπον καὶ εὐεργετικόν.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἐδιδάχθησαν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν, τὴν Μουσικὴν, τὴν Καλλιγραφίαν καὶ τὴν Ἰχνογραφίαν, εἰς ἣν προστέθη καὶ ἡ Ἀνθογραφία ὡς μάθημα ἰδιαζὸν τῶν κορασίων. Εἶναι ὁμολογούμενον, Κύριοι, ὅτι διὰ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ὁσάκις δὲν παρεκτρέπωνται τοῦ εὐγενοῦς καὶ ὑψηλοῦ των σκοποῦ, καὶ τὰ ἥθη ἐξημερώνονται καὶ βελτιοῦνται, καὶ οἱ χαρακτῆρες τῶν ἐθνῶν ἐξευγενίζονται καὶ τελειοποιοῦνται· διὰ τοῦτο καὶ οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τῆς ἀνθρωπότητος, οἱ ἐνδοξοὶ πρόγονοί μας, ἐθεώρουν καὶ τὰς ὠραίας τέχνας ὡς βάσιν ἀναγκαιοτάτην πάσης καλῆς ἀγωγῆς.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτελικὴ εὐδαιμονία τῶν οἰκογενειῶν, ἐρ' ἥς στηρίζεται καὶ τῶν κοινωνιῶν ἡ εὐημερία, βεβαίως οὔτε διὰ τοῦ χοροῦ καὶ τῆς μουσικῆς, οὔτε διὰ τῆς ζωγραφίας καὶ τῶν κανόνων τῆς γραμματικῆς ἀπαρτίζεται. Ἡ οἰκοδόμοισις ἥτις εἶναι ὁ πρῶτος μοχλὸς τῆς οἰκογενειακῆς εὐδαιμονίας, ἀπαιτεῖται πλὴν τῶν εἰρημένων γνώσεων νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας, ἥτις ἴσως ὑψηλὰς καὶ ἐπιδεικτικὰς, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀναγκαῖας ὅπως ἡ καθαριότης, ἡ ὑγεία, ἡ τάξις, ἡ λιτότης, ἡ φιλοπονία καὶ ἡ οἰκονομία ἀποτελῶσι τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν τῆς οἰκογενείας αὐτῆς. Αἱ γνώσεις αὗται ἀπάρτίζουσι τὴν οἰκικὴν λεγομένην οἰκονομίαν. Ἡ δὲ σεβαστὴ αὕτη ὑμέτερος μετ' εὐχαριστήσεως βεβαίως θέλει πληροφρηθῇ ὅτι καὶ τὸ μάθημα τοῦτο παρεδόθη κατὰ τὸ λῆξαν Σχολικὸν ἔτος ἐντὸς τοῦ Παρθενάγωγείου.

Συμφώνως δὲ μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας τὰ κοράσια κατέγιναν ἰδίως εἰς τὰ ἀναγκαιότερα καὶ οὐσιαστέστερα τῶν γυναικείων ἐργαχείρων, καθόσον ἐθεωρήθη ὀρθότερον νὰ μανθάνωσι πρῶτον τὴν κατασκευὴν τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐνδυμάτων, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προβαίνωσιν εἰς ἔργα καλλωπισμοῦ καὶ πολυτελείας. Ἀλλ' ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀνατροφή, ἥτις ὁμολογουμένως ἀνέδειξεν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν τελειότερον φυσικὴν καὶ ψυχικὴν

κάλλος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, πρώτην βάσιν εἶχε τὴν Γυμναστικὴν. Αὕτη ἀναπτύσσουσα καὶ ἐνισχύουσα τὸ σῶμα, τὸ ὄργανον τοῦτο τῆς ψυχῆς, ἐνισχύει καὶ ἀναπτύσσει συγχρόνως καὶ τὰς διανοητικὰς καὶ ἠθικὰς ἐνεργείας αὐτῆς. Τὰ δὲ ἔθνη, πλὴν τῆς ἀρετῆς, τῆς παιδείας καὶ τῆς τάξεως, χρήζουσι βεβαίως καὶ βραχυόνων στιβαρῶν καὶ κράσεως ὑγιоῦς καὶ ῥωμαλέας, ὅπως τὰ μὲν ἐλεύθερα διατηρῶσιν, ὑπερασπίζωνται καὶ ἐπεκτείνωσι τὴν πολυτιμον αὐτῶν ἐλευθερίαν, τὰ δὲ δοῦλα θρασύνωσι τὰ δεσμὰ καὶ ἀνακτῶσι τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν.

• Τὸ μάθημα λοιπὸν τῆς Γυμναστικῆς ἐθεωρήθη παρ' ὅλων τῶν πολιτισμένων ἔθνων ἀναγκαιότατον καὶ διὰ τὰ κοράσια, οὐχὶ μόνον χάριν τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν ὑγείας, εὐρωστίας καὶ χάριτος, ἀλλ' ὅπως δι' αὐτοῦ προετοιμάζωνται καὶ ὑγιεῖς καὶ εὐρωστοὶ μητέρες καὶ τροφοὶ εὐρωστων καὶ ὑγιῶν τέκνων τῆς πατρίδος. Ὅθεν εἰδικὸς διδάσκαλος τῆς Γυμναστικῆς ἤρξατο κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὸ μάθημα τοῦτο, ἐπ' ἀγαθῷ τῶν τε κορασίων καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

• Καὶ ταῦτα μὲν, σεβαστὴ ὁμήγουρις, περὶ τῆς γενομένης ἐκπαιδεύσεως. Τῶν δὲ ἐξεικέντων τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἐν γένει εὐχάριστον, μ' ὅλην τὴν αὐστηρότητα ἣτις περὶ τοὺς προδιδασκμοὺς κατεβλήθη πρὸς τιμὴν τοῦ Παρθενωγωγείου τούτου, πρὸς τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῶν τε κορασίων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, καὶ τέλος πρὸς ἐπιτυχὴ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐθνωρελοῦς σκοποῦ τῆς Φιλεκαπιδ. Ἑταιρίας.

• Ἐμαθῆτευσαν κατὰ τὸ λήξαν Σχολικὸν ἔτος ἐντὸς τοῦ Ἀρσακείου 629 νεάνιδες, ἐξ αὐτῶν 121 ἦσαν ἐσωτερικαί, αἱ δὲ λοιπαὶ 508 ἐροῖτων ἐξωθεν. Δὲν ἐπαρουσιάσθησαν δὲ εἰς τὰς ἐξετάσεις ἕνεκα διαφόρων κωλυμάτων 8 ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν, 36 ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ 140 ἀνήκουσαι εἰς τὸ νηπιακὸν καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν.

• Ἐκ τῶν εἰρημένων 35, ἐξ ὧν 9 ἐσωτερικαί, ἠκολούθησαν τὰ μαθήματα τῆς πέμπτης καὶ ἀνωτάτης τάξεως, ἐνεκρίθησαν δὲ ἄξιαι ἀπολυτηρίου τρεῖς μὲ βαθμὸν ἀριστα, 7 μὲ βαθμὸν πάνυ καλῶς, καὶ 13 μὲ βαθμὸν καλῶς· ὥστε αἱ ἀπολυόμεναι εὐδοκίμως εἰσὶν 23.

• Εἰς τὴν τετάρτην τάξιν ἐμαθῆτευσαν 74 κοράσια, ἐξ ὧν 18 ἦσαν μαθήτριάς ἐσωτερικαί. Ἐξ αὐτῶν 17 ἐνεκρίθησαν προδιδάσιμοι. Ἐκ δὲ τῶν 56 ἐξωτερικῶν ἄξιαι προδιδασμοῦ ἐθεωρήθησαν 21, ὥστε ὅλοι οἱ αἱ προδιδάσιμοι τῆς τάξεως ταύτης εἰσὶ 38.

• Εἰς τὴν τρίτην τάξιν ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ἐπροβιβάσθησαν 22, ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν προδιδάσιμοι ἐνεκρίθησαν 33· ὥστε ἐκ τῶν 76 μαθητριῶν τῆς τάξεως ταύτης ἀνεδείχθησαν προδιδάσιμοι 55.

• Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν ἐμαθῆτευσαν 104, ἐνεκρίθησαν δὲ ἄξιαι προδιδασμοῦ 84, ἥτοι 23 ἐσωτερικαί καὶ 62 ἐξωτερικαί.

• Εἰς δὲ τὴν πρώτην καὶ κατωτέραν τῶν Ἑλληνικῶν ἐμαθῆτευσαν 107. Ἐνεκρίθησαν δὲ προδιδάσιμοι 64, ἥτοι 71 ἐσωτερικαί καὶ 49 ἐξωτερικαί.

• Ἐκ τῶν 93 δὲ μαθητριῶν τοῦ Β' Τμήματος τῆς ὀγδόης τάξεως τοῦ ἀλληλοδασκτικοῦ, μόνον 25 ἐθεωρήθησαν ἄξιαι προδιδασμοῦ. Ἀλλ' εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ ἀλληλοδασκτικοῦ καὶ νηπιακοῦ φοιτῶσι καὶ ἕτερα 140 κοράσια, ἃ τινὰ δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς ἐξέτασιν.

• Ἀνακεφαλαιῶντες λοιπὸν παρατηροῦμεν ὅτι ἐκ τῶν ἐξετασθέντων 445, ἀπολύονται καὶ προδιδάσκονται ὅλα ὁμοῦ κοράσια 296, ἰδίως δὲ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν, ἃ τινὰ ἦσαν 143, ἐπηνέθησαν καὶ ἐπροβιβάσθησαν κοράσια 93.

• Τὰ εὐάρεστα ταῦτα ἀποτελέσματα ὀφείλονται βεβαίως, σεβαστῇ ὁμήγουρις, καὶ εἰς τῶν διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν τὸν ἀξιεπαινον ζῆλον καὶ τὴν ἱκανότητα, καὶ εἰς τῶν μαθητριῶν τὴν εὐγενῆ ἀμιλλαν καὶ φιλοπονίαν, καὶ εἰς τῆς διευθυντρίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ἐπιμελητριῶν τὴν ἀκάματον ἐπίδωξιν καὶ φροντίδα.

• Ἡ δὲ διανοητικὴ αὕτη πρόοδος τῶν κορασίων, συνενουμένη μετὰ τῆς ἐναρέτου καὶ ἠθικῆς διαπλάσεως αὐτῶν, ἦν κυρίως προτίθεται ἡ ἄγρυπνος καὶ αὐστηρὰ ἐσωτερικὴ διεύθυνσις τοῦ Καθιδρύματος τούτου, καὶ τοὺς φιλοστόργους γονεῖς καὶ προστάτας τῶν κορασίων βεβαίως θέλει εὐαρεστήσει, καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἀπανταχοῦ φιλομούσων ὁμογενῶν θέλει ἀναζωπυρήσει, καὶ τὴν εὐγενῆ ψυχὴν τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Ἑταιρίας θέλει χαροποιήσει, καὶ τὴν ὑψηλὴν προσπάσιαν τῆς Μεγαλειότητος ἡμῶν Ἀνάσσης θέλει δικαίωσει.

• Ἀλλ' αἱ εὐχαὶ τῆς Ἑταιρίας ταύτης τότε μόνον θέλουν κατὰ μέγα μέρος ἐκπληρωθῇ ὅταν εὐτυχῆσιν ὡς ἀποκτήσῃ τὸ πρὸ πολλοῦ παθούμενον κατάλληλον καὶ εὐρύχωρον οἰκοδόμημα πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ, καὶ δυνήθῃ νὰ καταστήσῃ αὐτὸ σχολεῖον πρότυπον πρὸς ἐπιτυχὴ μόρφωσιν τῶν διδασκαλισσῶν, καὶ εὐδόκιμον διδασκαλίαν τῶν φοιτῶντων εἰς αὐτὸ κορασίων.

• Ἐν τούτοις ἃς συγχαρῶμεν καὶ ἃς ἐπαινέσωμεν σήμερον δημοσίως ἀπάσας τὰς ἀναφανείσας ἄξιας προδιδασμοῦ, καὶ ἃς εὐχρηθῶμεν αὐταῖς ἐγκορδίως ν' ἀποπερατώσωσι τὴν ἐκπαίδευσίν των ἐν ἀρετῇ καὶ σεμνότητι.

• Τὰς δὲ ἀπολειπομένας ἃς ἐνθαρρύνωμεν ὅπως διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ φιλοπονίας των κατασταθῶσι καὶ αὐταὶ προσεγῶς ἄξιαι προδιδασμοῦ καὶ ἐπαινῶν.

• Πρὸς ὑμᾶς δὲ τὰς χρηστὰς νεάνιδας, αἵτινες ἀποπερατώσασι εὐδοκίμως τὰς σπουδὰς σας σεμναὶ καὶ ἐνάρετοι ἐπανέρχεσθε σήμερον εἰς τοὺς κόλπους τῶν οἰκογενειῶν σας, διὰ τελευταίαν ἡδὴ φορὰν ἀποτείνων τὸν λόγον συγχαίρω ὑμᾶς ἐν ὀνόματι τῆς Ἑταιρίας, ἐν ὀνόματι τῶν οἰκογενειῶν σας, ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος.

• Ἡ ἀποστολὴ σας καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν οἰκογενειῶν σας, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς εἶναι μεγάλη καὶ εὐγενής.

• Ἀλλὰ μὲν ἐξ ὑμῶν πρόκειται νὰ κοσμήσῃ τὴν πατρικὴν σας οἰκίαν, ἄλλὰ δὲ νὰ παρηγορή-

Ἡ βασίλισσα τῆς Οὐδης.

σπερ γονεῖς γενησάμενοι ἢ χήρας καὶ δυστυχεῖς μητέρας, καὶ ἄλλαι διασπειρόμεναι ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ν' ἀποσιωθῇτε εἰς τὸ δύσκολον μὲν ἀλλ' ἐθνωφελέστατον ἔργον τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως καὶ διανοητικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ φύλου εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκετε.

» Προσπαθήσατε λοιπὸν διὰ τῆς κοσμιότητος τῶν ἡθῶν καὶ τῆς ἀκαμάτου φιλοπονίας σας ν' ἀναφανῇτε ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς σας, ἄξιοι τῶν ἀγώνων καὶ τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἑταιρίας ταύτης, ἄξιοι τῶν ἐλπίδων τῆς φίλης πατρίδος.

» Εἰς τὸ πολυκύμαντον στάδιον τοῦ βίου ἐξεργόμενοι σήμερον, πολλὰς ὑψάλους καὶ σκοπέλους καὶ τρικυμίας θέλετε δυστυχῶς ἀπαντήσῃ. Ἀλλ' ἔχετε πάντοτε κατὰ νοῦν ὅτι τὰ μεγάλα ἱστία, καὶ ὁ πολλὸς ἀτμός, καὶ οἱ πεφυρακτωμένοι ἄνθρακες, καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ τοῦ πλοίου στολισμοὶ ποτὲ δὲν δύνανται ἀνευ πηδαλίου καὶ ἔρματος νὰ φέρωσιν αὐτὸ εἰς ἀσφαλῆ λιμένα. Τοιοῦτοτρόπως, φίλα κοράσια, οὔτε αἱ πολλαὶ καὶ μεγάλαι γνώσεις, οὔτε τῆς παιδείας οἱ ἀτμοί, οὔτε ἡ πεφυρακτωμένη φαν-

τασία, οὔτε τὰ ἐξωτερικὰ κοσμήματα θέλουν ποτὲ διχσῶσαι τὸ πλοῖόν σας ἀνευ ἔρματος καὶ πηδαλίου.

» Θέσατε λοιπὸν πηδάλιον μὲν τὴν φρόνησιν, ἔρμα δὲ τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν, καὶ τότε διαπλέουσai ἀσφαλῶς καὶ ἀσμένως τὰ πελάγη τοῦ βίου σας θέλετε εὐλογεῖ τοὺς καθιδρυτάς καὶ προστάτας τοῦ Παρθεναγωγείου τούτου, ἀνακράζουσai ἐκ βάθους ψυχῆς· Ζήτω ἡ Προστάτις ἡμῶν, Ζήτω ἡ Βασίλισσα.»

ΙΝΔΙΚΑ.

—000—

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς τελευταίας ἐφημερίδας τῆς Δύσεως ὅτι καὶ αὖθις ἐξεβράγη ἐπαναστάσις κατὰ τὴν Ἰνδίαν, καὶ ὅτι ὁ διαβόητος Νανὰ Σαήπ, περὶ οὗ οὔτε λόγος ἐγένετο ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, ἀνεφάνη ὁδηγῶν τοὺς ἐπαναστάτας.